

Motion till riksdagen 2025/26:1598

av Jessica Rodén m.fl. (S)

Ett starkare kulturliv i Västsverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att långsiktigt stärka förutsättningarna för kulturen i Västsverige genom statens stöd till samverkansmodellen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kulturen utgör en omistlig del av vårt demokratiska samhälle. Den är inte bara en källa till personlig bildning och glädje utan också en kraft som formar vår gemensamma identitet och stärker samhällets motståndskraft.

I Västsverige finns en rik och mångfasetterad kulturtradition som omfattar allt från opera, folkmusik och litteratur till bildkonst, film, teater och kulturarv. Här förenas urbana kulturcentrum och levande kulturmiljöer i landsbygd och skärgård.

Dock ser vi en oroande tendens till centralisering inom kulturpolitiken. Betydande delar av de statliga kulturanslagen går till institutioner i huvudstaden, till exempel Kungliga Operan, Dramaten och de stora nationella museerna. Dessa institutioner är viktiga för hela Sverige, men kulturpolitiken får inte stanna vid Stockholms gränser. Därför behöver nationell kulturpolitik i högre grad utgå från principen om likvärdig tillgång och aktivt motverka den Stockholmscentrering som riskerar att försvaga kulturlivet i övriga delar av landet.

Socialdemokratin bär en idé om att kultur ska vara tillgänglig för alla oavsett bostadsort, bakgrund eller ekonomi. Vi ser kulturen som en del av välfärden. Därför vill vi stärka förutsättningarna för kulturen i hela landet – också i Västsverige. Det handlar om att värna och vidareutveckla den infrastruktur som finns: kulturskolor, bibliotek, museer, scener, fria grupper, offentliga konstprojekt, föreningsliv och studieförbund. Den regionala kulturpolitiken är en central del i detta arbete. Genom kultursamverkansmodellen samverkar stat, regioner och kommuner för att skapa större likvärdighet oavsett var man bor i landet. Vi menar att det är viktigt att belysa frågan om vad som kan göras för att säkra att modellen bidrar till ett rikt kulturliv i hela landet. Vi är också

av uppfattningen att staten behöver skjuta till mer pengar i modellen. I nuläget har det statliga stödet stagnerat och en ökad andel av kulturens finansiering har lagts på regioner och kommuner.

Västsverige har potential att vara ett område dit människor vill flytta, för arbete, utbildning och livskvalitet. Människor söker inte bara jobb och inkomstmöjligheter, utan också ett rikt och varierat kulturliv. När kulturutbudet är starkt och diversifierat bidrar det till att skapa attraktiva kommuner och regioner, vilket i sin tur underlättar befolknings- och kompetensförsörjningen.

Vi vill se ett Västsverige där barn och unga ges rika möjligheter att möta kultur i skolan, på fritiden och i sina lokalsamhällen. Vi vill se en kulturpolitik som stärker kulturskaparnas villkor och trygghet, inte minst i en region som rymmer såväl konstnärliga högskolor som ett brett spektrum av yrkesverksamma konst- och kulturskapare. Vi vill se att kulturarvet i Västsverige bevaras, utvecklas och används som en källa till lärande och demokratiutveckling. Och vi vill att det fria kulturlivet ges förutsättningar att verka över tid, och med respekt för att kulturen måste få vara både angelägen och autonom.

Jessica Rodén (S)

Gunilla Carlsson (S)

Aylin Nouri (S)

Jonathan Svensson (S)

Aida Birinxhiku (S)

Blåvitt Elofsson (S)